

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.3.2014
COM(2014) 148 final

2014/0085 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на
Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност
за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга
страна**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО / ИСТОРИЯ НА ДОСИЕТО

Приложеното предложение представлява правният инструмент, с който се разрешава подписването и временното прилагане на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна.

Тъй като Европейската общност за атомна енергия (ЕОАЕ) е страна по Споразумението, съществува отделна процедура, която се прилага по отношение на подписването и сключването на настоящото споразумение от Комисията от името на ЕОАЕ.

Понастоящем отношенията между Европейския съюз (ЕС) и Грузия се основават на Споразумението за партньорство и сътрудничество, което влезе в сила през юли 1999 г. На 10 май 2010 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори за ново всеобхватно и амбициозно споразумение за асоцииране, включително и за частта от него, която се отнася до задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ).

Споразумението за асоцииране има за цел да ускори задълбочаването на политическите и икономическите отношения между Грузия и ЕС и да отбележи напредък по отношение на постепенната икономическа интеграция на Грузия в определени области на вътрешния пазар на ЕС, по-конкретно чрез създаване на ЗВЗСТ.

Споразумението е конкретен начин да се развива динамиката в отношенията между ЕС и Грузия с акцент върху подкрепата за основни реформи, върху икономическото възстановяване и растежа, управлението и сътрудничеството в различни сектори.

Споразумението представлява също така програма за реформи за Грузия, основана на комплексен график за сближаване на грузинското законодателство с разпоредбите и стандартите на ЕС, съобразно която всички партньори на Грузия се приканват да се синхронизират и да насочат своята помощ. Помощта на ЕС за Грузия е свързана с програмата за реформи, очертана в Споразумението. С цел изготвяне на Споразумението за асоцииране и улесняване на неговото прилагане е изработена програма за асоцииране.

След приключване на 14-ия кръг на преговорите през март 2013 г. ЕС и Грузия финализираха преговорите по Споразумението за асоцииране. Преговорите във връзка със ЗВЗСТ бяха финализирани през юли 2013 г. На 29 ноември 2013 г. ЕС и Грузия парафираха текста на Споразумението за асоцииране, включително и на частта относно ЗВЗСТ.

Съгласно член 429 от Споразумението за асоцииране се предвижда временното прилагане на части от Споразумението. Временното прилагане се предвижда с оглед на запазването на равновесието във взаимните икономически интереси и общите ценности и на общата воля на ЕС и Грузия да започнат да прилагат и изпълняват определени части от Споразумението, за да се отбележи ранен напредък в реформите по някои специфични секторни въпроси преди сключването на Споразумението.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРЕГОВОРИТЕ

На всички етапи от преговорите Съветът беше информиран редовно и с него се провеждаха консултации в рамките на съответните работни групи на Съвета, по-специално в работна група „Източна Европа и Централна Азия“ и в комитет „Търговска политика“. Комисията счита, че целите, установени от Съвета в указанията за водене на преговори, са постигнати и че проектът на споразумението за асоцииране е приемлив за Съюза.

Окончателното съдържание на Споразумението за асоцииране може да се обобщи, както следва:

Със Споразумението се установява асоцииране между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна. То представлява нов етап в развитието на договорните отношения между ЕС и Грузия, чиято цел са политическото асоцииране и икономическата интеграция, като се предвижда възможност за по-нататъшното им постепенно развитие.

Цялостната цел на асоциирането е съсредоточена върху насърчаването на постепенното сближаване между страните въз основа на общи ценности, укрепването на рамката за засилен политически диалог, подкрепата, опазването и укрепването на мира и стабилността както в регионално, така и в международно измерение, насърчаването на сътрудничеството в областта на решаването на конфликти с мирни средства, отбелязването на напредък по отношение на постепенната икономическа интеграция на Грузия в определени области на вътрешния пазар на ЕС, засилването на сътрудничеството в областта на правосъдието, свободата и сигурността с цел укрепване на върховенството на закона и зачитането на правата на човека и основните свободи, както и създаването на условия за все по-тясно сътрудничество в други сфери от взаимен интерес.

Общите принципи на Споразумението включват специален набор от „съществени елементи“, нарушаването на които от една от страните може да доведе до специални мерки по силата на Споразумението, включително временното спиране на права и задължения. Тези елементи са зачитане на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, както са определени в съответните международни инструменти, зачитане на върховенството на закона, насърчаване на зачитането на принципите на суверенитет и териториална цялост, ненарушимост на границите и независимост, както и борба с разпространението на оръжия за масово унищожение, свързаните с тях материали и средствата за доставянето им.

Другите *общи принципи* на Споразумението се отнасят до принципите на свободната пазарна икономика, доброто управление, борбата с корупцията, борбата с транснационалната организирана престъпност и тероризма, насърчаването на устойчивото развитие и ефективното многостранно сътрудничество.

В Споразумението е заложена целта за засилен *политически диалог*, насърчаващ поэтапното сближаване в областта на външната политика и въпросите на сигурността. В Споразумението се предвиждат също така диалог и сътрудничество в областта на вътрешните реформи въз основа на общите принципи, установени от страните. В него се съдържат също така разпоредби за засилен диалог по въпросите на външната политика и политиката на сигурност, включително общата политика за сигурност и

отбрана (ОПСО), за подкрепа на мира и международното правосъдие чрез прилагане на Римския статут на Международния наказателен съд, както и за съвместни усилия за регионална стабилност, предотвратяване на конфликти, управление на кризи, борба с тероризма, неразпространение на оръжия, разоръжаване и контрол над въоръженията. Страните по-специално работят за мирното разрешаване на нерешените конфликти в региона.

В сферата на *правосъдието, свободата и сигурността* в Споразумението се отделя особено внимание на върховенството на закона и укрепването на съдебните институции и практики. Със Споразумението се установява рамката за сътрудничество в областта на миграцията, убежището и управлението на границите, в областта на защитата на личните данни, борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма и в областта на борбата с наркотиците. В Споразумението се съдържат разпоредби относно движението на хора, включително относно обратното приемане на лица, относно визовите облекчения и постепенното своевременно преминаване към безвизов режим, ако са налице съответните условия за добре управлявана и сигурна мобилност. Включен е също така ангажиментът за борба с престъпността, корупцията и други незаконни дейности и за по-нататъшно развитие на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси, като се използват пълноценно съответните международни и двустранни инструменти.

Наред с това в Споразумението за асоцииране е предвидено сътрудничество в многобройни сектори с акцент върху подкрепата за основни реформи, икономическото възстановяване и растежа, управлението и секторното сътрудничество в 28 сфери като енергетиката, транспорта, опазването и подпомагането на околната среда, сътрудничеството в областта на промишлеността и на малките и средните предприятия, селското стопанство и развитието на селските райони, социалните политики, правосъдието, сътрудничеството в областта на гражданското общество, политиката относно потребителите, реформата на публичната администрация, образованието, обучението и младежта, както и сътрудничеството в сферата на културата. Във всички посочени области засиленото сътрудничество започва въз основа на съществуващите рамки, както двустранни, така и многостранни, с цел осъществяване на по-систематичен диалог и обмен на информация и добри практики. С оглед на прилагането на главите от Споразумението, посветени на секторното сътрудничество, в приложенията към Споразумението е установена подробна програма за поетапно сближаване с достиженията на правото на ЕС. Конкретните графици за сближаване и прилагане от Грузия на избрани части от достиженията на правото на ЕС ще осигурят фокусираност на текущото сътрудничество и ще предоставят основата за програмата на Грузия за вътрешни реформи и модернизация.

В Споразумението е включена актуализирана институционална рамка, уреждаща сътрудничеството и форумите за диалог. Предвидени са специални правомощия за вземане на решения от Съвет за асоцииране и — чрез делегиране — от Комитет за асоцииране, който може да заседава в специален състав, когато разглежда въпроси, свързани с търговията. Предвидени са също форуми на гражданското общество и за парламентарно сътрудничество. В Споразумението са включени също и разпоредби за осъществяване на контрол, изпълнение на задължения и уреждане на спорове (с отделни разпоредби за свързаните с търговията въпроси).

Що се отнася до частта от Споразумението относно ЗВЗСТ, Комисията постигна поставените в указанията за водене на преговори цели да се премахнат митата при внос

за почти цялата търговия, като същевременно се предвиди стабилна уредба със задължителна сила, с която се забраняват всички произволни ограничителни за търговията мерки, в това число митата при износ и количествените ограничения за износа. В ЗВЗСТ се съдържа механизъм за борба със заобикалянето на мерки при вноса на чувствителни селскостопански продукти.

По отношение на техническите пречки пред търговията Грузия постепенно ще адаптира своите технически регламенти и стандарти съобразно тези на ЕС. Могат да започнат преговорите за споразумение за оценка на съответствието и приемане на промишлени продукти (СОСП), за да се гарантира, че в конкретни сектори грузинското законодателство и системи за надзор на пазара са синхронизирани с тези на ЕС, така че търговията между страните може да се извършва при едни и същи условия, както между държавите — членки на ЕС.

Що се отнася до търговията с животни и растения и продуктите от тях, ЗВЗСТ ще предвижда синхронизирането на законодателството на Грузия в санитарната и фитосанитарната област (СФС) и в областта на хуманното отношение към животните със законодателството на ЕС в тези области, което впоследствие ще доведе до допълнително улесняване на търговията. Чрез ЗВЗСТ ще се гарантира създаването на механизъм за бързи консултации за разрешаване на свързани със СФС проблеми в търговията, включително и на специална система за бързо предупреждение и система за ранно предупреждение за извънредни ситуации, свързани с ветеринарни и фитосанитарни въпроси.

Въз основа на сегашното сътрудничество по митнически въпроси с Протокола относно административната взаимопомощ по митнически въпроси се предоставя по-стабилна правна уредба с цел осигуряване на правилното прилагане на митническото законодателство и борба с митническите измами.

Що се отнася до установяването, по отношение на дружествата ЗВЗСТ предвижда национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация, съобразно определени резерви. Що се отнася до търговията с услуги, чрез ЗВЗСТ се предвижда широк достъп до пазара, както и възможност за по-нататъшна либерализация на достъпа до пазара, включително в резултат на сближаването на законодателството на Грузия с достиженията на правото на ЕС в секторите на финансовите услуги, телекомуникациите/електронната търговия, пощенските и куриерските услуги и услугите за международен морски транспорт.

ЗВЗСТ ще предоставя високо равнище на закрила за всички селскостопански географски означения на ЕС, не само на тези, отнасящи се до вината и спиртните напитки, както и за всички нови продукти, добавяни в списъка на защитените географски означения. Споразумението включва разпоредбите на Споразумението между ЕС и Грузия относно географските означения, което влезе в сила на 1 април 2012 г., включително и неговите приложения. Предвиден е механизъм, позволяващ пълна закрила на новите означения, които могат да бъдат добавени към Споразумението относно географските означения преди влизането в сила на Споразумението за асоцииране. Освен това в ЗВЗСТ са включени разпоредби относно авторското право, промишлените дизайни (включително нерегистрираните такива) и патентите, с които се допълва и актуализира Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (TRIPS), като се

включват и разпоредби за осъществяване на правата върху интелектуална собственост въз основа на вътрешните норми на ЕС.

Що се отнася до интеграцията на пазарите на обществени поръчки, със ЗВЗСТ ще се даде възможност за достъп на Грузия като нечленуваща в ЕИП държава до пазара на ЕС за обществени поръчки при оферти със стойност над определени прагове, след изтичането на преходен период, през който Грузия ще осъществи сближаване с текущото и бъдещото законодателство на ЕС в областта на обществените поръчки. След като сближаването приключи успешно, може да се обсъжда по-нататъшният достъп до пазара на ЕС за обществени поръчки при оферти със стойност под съответните прагове. В резултат на това доставчиците на стоки и услуги ще имат взаимен пазарен достъп до пазарите на обществени поръчки, с изключение на тези в сектора на отбраната.

Чрез ЗВЗСТ Грузия ще гарантира прилагането на всеобхватно законодателство в областта на конкуренцията.

С раздела относно субсидиите се гарантира, че Грузия ще спазва принципите на прозрачност, и се въвеждат съответните задължения за докладване с тази цел.

Що се отнася до свързаните с търговията енергийни въпроси, ЗВЗСТ въвежда разпоредби със задължителна правна сила относно непрекъснатия транзитен пренос на енергийни стоки и достъпа до съоръжения за пренос на енергия с цел гарантиране на сигурността на доставките, разпоредби относно независимостта на регулаторните органи в енергийния сектор и разпоредби, целящи изясняване на връзката с бъдещите ангажименти на Грузия съгласно Договора за създаване на Енергийна общност.

Предвиждат се ангажименти за постигане на устойчиво развитие в търговията и за спазване на многостранните ангажименти в това отношение, като същевременно се гарантира правото на страните да регулират своите собствени равнища на вътрешна защита в областта на околната среда и трудовата заетост. ЗВЗСТ включва ангажимент за въздържане от отказ или от дерогация от тези стандарти по начин, който засяга търговията или инвестициите между страните.

Ефективните процедури за уреждане на спорове по модела на Договореността относно правилата и процедурите за уреждане на спорове в СТО ще способстват за бързото разрешаване на двустранни търговски спорове, включително като се позволи на засегнатата страна да налага пропорционални санкции, с още по-бързи процедури за неотложни спорове по свързани с търговията енергийни въпроси.

Постигната е договореност и във връзка със специални разпоредби относно прозрачността и диалога с гражданското общество и заинтересованите среди с цел осигуряване на консултативния характер, откритостта и предвидимостта на изготвянето на политики в областите, свързани с търговията. Наред с това ЗВЗСТ съдържа норми, с които се улеснява провеждането и оценяването на процеса на сближаване в свързаните с търговията области.

Погледнато в перспектива, по-тясната икономическа интеграция на Грузия с ЕС посредством ЗВЗСТ ще бъде мощен стимул за икономическия растеж на страната. Като централен елемент от Споразумението за асоцииране ЗВЗСТ ще създаде възможности за бизнеса както в ЕС, така и в Грузия и ще насърчи истинската икономическа модернизация и интеграция с ЕС. Резултат от този процес следва да бъдат по-високите

стандарти за продуктите, по-добрите услуги за гражданите и преди всичко способността на Грузия да се конкурира ефективно на международните пазари.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

От страна на Съюза правното основание за подписването и временното прилагане на настоящото споразумение е член 217, във връзка с член 218, параграф 5 и член 218, параграф 8, втора алинея, както и член 218, параграф 7 от ДФЕС. По отношение на Европейската общност за атомна енергия се прилага отделен правен инструмент.

Приложеното предложение представлява правният инструмент за подписването и временното прилагане на Споразумението за асоцииране.

С оглед на посочените по-горе резултати от преговорите Европейската комисия предлага Съветът да реши Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна, да бъде подписано от името на Съюза и да определи лицето(ата), надлежно упълномощено(и) да го подпише(ат) от името на Съюза.

В предложението се предвижда части от Споразумението да се прилагат временно от Съюза, без да се засяга разпределението на правомощията в съответствие с Договорите.

Фактът, че Комисията представя своето предложение като споразумение между Съюза и неговите държави членки и Грузия, се дължи на създаването на Споразумението съгласно разпоредбите на Договора преди влизането в сила на Договора от Лисабон.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на
Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност
за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга
страна**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217, във връзка с член 218, параграф 5 и член 218, параграф 8, втора алинея, както и член 218, параграф 7 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) На 10 май 2010 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с Грузия за сключването на ново споразумение между Европейския съюз и Грузия, което да замени Споразумението за партньорство и сътрудничество.
- (2) Като се отчитат тесните исторически отношения и все по-близките връзки между страните, както и желанието им да укрепят и разширят отношенията си по един амбициозен и новаторски начин, преговорите по Споразумението за асоцииране приключиха успешно с парафирането му на 29 ноември 2013 г.
- (3) Поради това Споразумението следва да бъде подписано от името на Съюза и да се прилага временно в съответствие с член 429 от него до сключването му на по-късна дата.
- (4) В член 429 от Споразумението се предвижда Споразумението да се прилага временно преди влизането му в сила.
- (5) В съответствие с член 218, параграф 7 от Договора за функционирането на Европейския съюз е целесъобразно Съветът да упълномощи Комисията да одобри измененията, които предстои да бъдат приети от Подкомитета по географските означения съгласно член 179 от Споразумението.
- (6) Целесъобразно е да бъдат установени съответните процедури за закрила на защитените по силата на Споразумението географски означения.
- (7) Споразумението не се тълкува като предоставящо права или налагащо задължения, на които може да бъде направено пряко позоваване в съдилищата на Съюза или на държава членка,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Подписването на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна, се одобрява от името на Съюза при условие на сключването на посоченото споразумение.

Текстът на Споразумението, което ще бъде подписано, е приложен към настоящото решение.

Член 2

Генералният секретариат на Съвета изготвя акта за предоставяне на пълномощия за подписване на Споразумението, при условие че то бъде сключено, на лицето(лицата), посочено(и) от преговарящия по Споразумението.

Член 3

1. До влизането в сила на Споразумението, в съответствие с член 429 от него и при условие че са направени предвидените в посочения член нотификации, изброените по-долу части от Споразумението се прилагат временно между Съюза и Грузия:
 - член 1;
 - дял I;
 - дял II;
 - дял III: членове 13—19;
 - дял IV;
 - дял V: глава 3 (член 285) и глава 4 (член 291);
 - дял VI: глави 1, 2 (с изключение на член 298, буква к), 3, 4, 6—8, 10, 11, 13 и 20, както и членове 354 и 357;
 - дял VII;
 - дял VIII: с изключение на член 420, параграф 1, доколкото разпоредбите на този дял се ограничават до това да се осигури временното прилагане на настоящото споразумение, както е определено в настоящия параграф;
 - приложения I, II—XXI, XXII—XXIII, XXIV—XXXI и XXXIV, както и протоколи I—III.

2. Датата, от която Споразумението се прилага временно, ще бъде публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* от Генералния секретариат на Съвета.

Член 4

За целите на прилагането на член 179 от Споразумението измененията на Споразумението, внесени с решения на Подкомитета по географските означения, се одобряват от Комисията от името на Съюза. Когато заинтересованите страни не могат да постигнат съгласие след представени възражения във връзка с дадено географско означение, Комисията приема позиция по този въпрос въз основа на процедурата, установена в член 57, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни¹.

Член 5

1. Наименование, защитено съгласно подраздел 3 „Географски означения“ от глава 9 от дял IV от Споразумението, може да бъде използвано от всеки оператор, предлагащ на пазара селскостопански продукти, хранителни продукти, вина, ароматизирани вина или спиртни напитки, които отговарят на съответната спецификация.
2. В съответствие с член 175 от Споразумението държавите членки и институциите на Съюза прилагат предвидената в членове 170—174 от Споразумението закрила, включително по искане на заинтересована страна.

Член 6

Споразумението не се тълкува като предоставящо права или налагащо задължения, на които може да бъде направено пряко позоваване в съдилищата на Съюза или на държава членка.

Член 7

Настоящото решение влиза в сила в деня след приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател

¹ ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1.